

Práce ve stavebnictví, současné problémy a výzvy.

Odborná konference

Příležitosti pro odpovědné veřejné zadávání ve stavebnictví

**Praha
4. dubna 2019**

Jiří Macíček

Počty kontrol v oblastech kontrolní působnosti 2017 - 2018

Rok	Bezpečnost práce	Pracovněprávní vztahy	Zaměstnanost	Nelegální práce	Celkem
2017	8 623	6 158	457	9 707	24 945
2018	9 092	5 063	501	8 339	22 995
Celkem	17 715	11 221	958	18 046	47 940

Orgány inspekce práce dále v roce 2018:

- vydaly v roce **2 198** vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob
- účastnily se v **1 176** případech kolaudačních řízení
- provedly **751** kontrol příčin a okolností pracovních úrazů
- Poskytly v **8 078** případech poradenství

Počty kontrol v oblastech kontrolní působnosti v roce 2018

Oblastní inspektoráty	BOZP	PVP	ZoZ	NLZ	Celkem
Hlavní město Praha	876	534	42	952	2 404
Středočeský kraj	654	570	80	988	2 292
Jihočeský kraj a Vysočina	1 074	677	77	1 055	2 883
Plzeňský a Karlovarský kraj	909	396	30	730	2 065
Ústecký a Liberecký kraj	769	662	101	1 076	2 608
Královéhradecký a Pardubický kraj	1 332	724	49	824	2 929
Jihomoravský a Zlínský kraj	1 763	769	29	1 348	3 909
Moravskoslezský a Olomoucký kraj	1 715	731	93	1 366	3 905
Celkem	9 092	5 063	501	8 339	22 995

Kontroly zaměstnavatelů z oblasti stavebnictví

Rok	BOZP	PVP	ZoZ	NLZ	Celkem
2018	1 192	246	26	1 293	2 757

Počet přijatých podnětů ke kontrole

Rok	Počet podnětů ke kontrole	Počet kontrol na základě podnětů
2012	11 123	6 688
2013	9 169	6 871
2014	8 255	4 026
2015	7 414	5 694
2016	7 409	5 664
2017	6 870	5 489
2018	6 670	5 037

Jeden podnět může směřovat do více oblastí.

Přijaté podněty dle oblastí v roce 2018

Úsek kontrol	Počet podnětů
PVP	4 021
BOZP (BOZP a VTZ)	933
Zaměstnanosti (NLZ a ZoZ)	2 053
Celkem všechny úseky kontroly	6 670*

*V celkovém údaji je rovněž zahrnuto **11 podnětů** do oblasti ZDS.

V roce 2018, bylo na zaměstnavatele z oblasti stavebnictví podáno **448** podnětů, z toho **95** do oblasti BOZP, **184** do NLZ, **21** do ZoZ a **205** do oblasti PVP.

Počty uložených pokut a jejich výše v letech 2010 – 2018

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč
2010	1 867	86 500 000
2011	2 870	63 939 000
2012	4 526	341 972 500
2013	4 033	235 033 600
2014	3 595	303 652 700
2015	3 734	188 008 400
2016	3 919	198 090 565
2017	3 514	221 655 300
2018	4 045	299 359 611

Výše uložených pokut v oblasti stavebnictví v roce 2018

Rok	BOZP + VTZ	PVP	NLZ	ZOZ	nesoučinnost
2018	6 648 000	2 643 000	15 915 000	4 566 000	3 820 000
Celkem	33 592 000				

Výsledky kontrol zaměřených na odhalování nelegálního zaměstnávání

Rok	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		občané ČR	občané EU	cizinci	celkem
2012	35 557	2 675	430	1 471	4 576
2013	36 101	1 394	295	1 481	3 170
2014	15 911	1 238	184	650	2 072
2015	9 583	1 913	294	858	3 065
2016	9 308	760	193	1 337	2 290
2017	9 707	767	234	1 917	2 918
2018	8 339	763	225	3 595	4 583

Zastřené agenturní zaměstnávání

Zneužívání institutu agenturního zaměstnání:

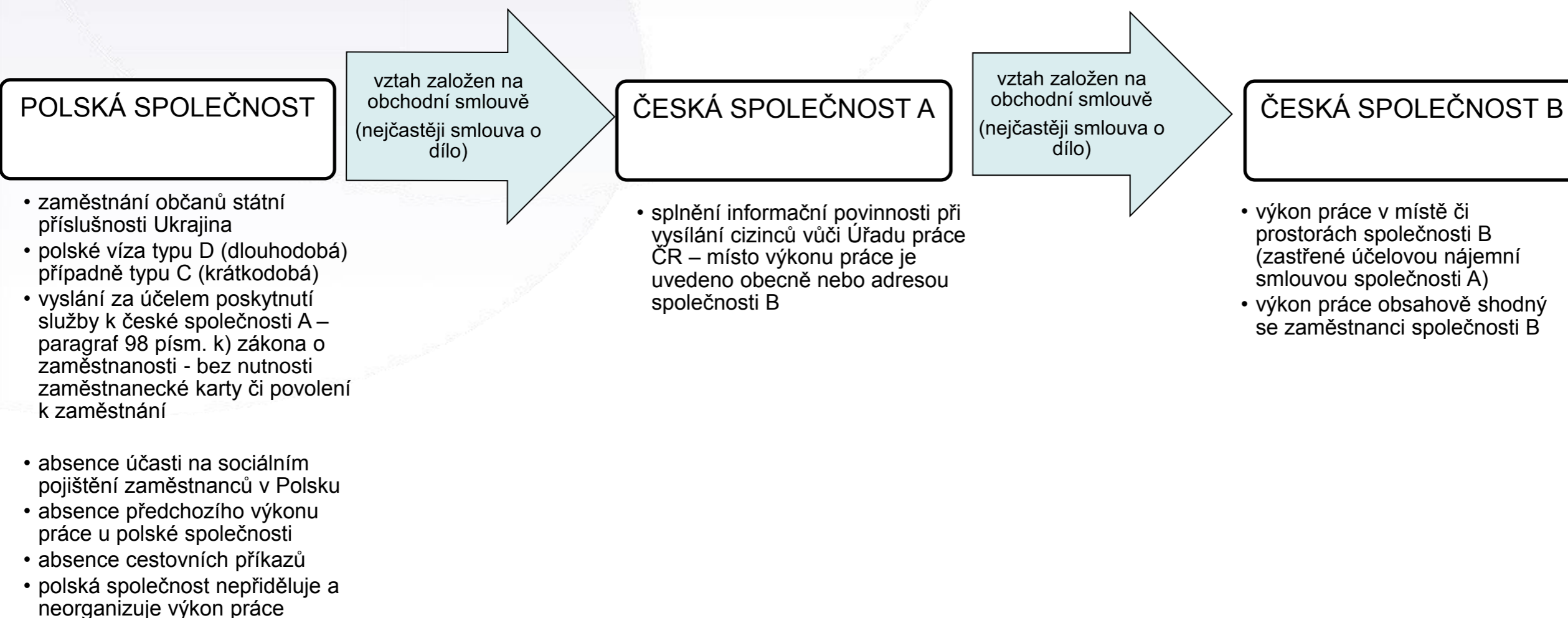
- případy, kdy je zaměstnávání fyzických osob za účelem jejich dočasného přidělení k uživateli nahrazeno realizací obchodních vztahů,
- zjištěné případy činnosti bez povolení či v rozporu s povolením rovněž u agentur a společností se zahraničními statutárními zástupci (častější porušování pracovněprávních předpisů, ale také nelegální zaměstnávání cizinců),
- do obchodních vztahů, které v tomto případě nahrazuje zaměstnání, jsou často zapojeny i tři a více subjektů, a to především ve snaze legalizovat výkon závislé práce cizinců ze zemí mimo Evropskou unii,
- často spojeno s vysíláním zaměstnanců na území ČR v rámci poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu EU,
- zvýšený počet případů vyslaných občanů státní příslušnosti Ukrajina zaměstnavateli usazenými v Polsku.

Zastřené zprostředkování zaměstnání výsledky kontrolní činnosti

- v roce 2018 provedeno celkem **268 kontrol**
- při těchto kontrolách bylo zjištěno **397 osob při výkonu nelegální práce** (4 občané ČR, 44 občanů EU, 344 cizinců – občanů třetích zemí, zejména státní příslušnosti Ukrajina – 321 osob)
- kontrolami bylo
  - u **248** subjektů zjištěno zastřené zprostředkování zaměstnání
  - u **116** subjektu zjištěno zprostředkovávání zaměstnání bez povolení
  - zjištěno **81** porušení v oblasti informační povinnosti zaměstnavatele v souvislosti se zaměstnáváním cizinců
  - zjištěno **26** porušení v oblasti povinnosti mít na pracovišti kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu

Typický příklad vyslání zaměstnanců z Polska

Pracovní úrazy v letech 2012 – 2018

Rok	Druhy pracovních úrazů			Celkem
	Smrtelné	Závažné	Ostatní	
2012	113	1 455	42 540	44 108
2013	113	1 367	41 447	42 927
2014	106	1 417	40 248	41 771
2015	122	1 299	40 020	41 441
2016	103	1 309	43 443	44 855
2017	96	1 138	43 882	45 116
2018	103	1 130	42 555	43 788

Pracovní úrazy u zaměstnavatelů z oblasti stavebnictví

Rok	Druhy pracovních úrazů			Celkem
	Smrtelné	Závažné	Ostatní	
2018	17	127	2 295	2 439

Počet pracovních úrazů občanů EU a cizinců v letech 2015 – 2018

Rok		Druhy pracovních úrazů			Celkem
		Smrtelné	Závažné	Ostatní	
2015	Občané EU	7	47	708	762
	Cizinci	4	18	262	284
2016	Občané EU	6	35	742	783
	Cizinci	1	17	298	316
2017	Občané EU	8	51	891	950
	Cizinci	4	28	390	422
2018	Občané EU	13	39	997	1 049
	Cizinci	4	30	511	545

Počet pracovních úrazů občanů EU a cizinců v oblasti stavebnictví v roce 2018

2018	Občané EU	3	4	72	79
	Cizinci	2	11	22	35

Pracovní úrazy v ČR (zdroj dat ČSÚ)

- Při výkonu pracovní činnosti se téměř každý **3. den** stane **smrtný pracovní úraz**;
- Denně se stanou průměrně **3 závažné pracovní úrazy** a **117 ostatních pracovních úrazů**.
- Každý den se tak v práci zraní téměř **120 zaměstnanců**.

STATISTIKA	Rok					
	2013	2014	2015	2016	2017	I. pol.2018
Počet pojištěnců v ČR	4 440 326	4 464 057	4 507 012	4 571 305	4 671 825	4 710 788
Počet pracovních úrazů s prac. neschopností	42 927	45 058	46 331	47 379	47 491	24 062
Počet pracovních úrazů s prac. neschopností delší než 3 dny	38 723	40 349	40 801	43 434	43 154	22 833
Počet smrtelných pracovních úrazů	113	106	122	103	96	61

Počty pracovních úrazů za rok 2018 podle pohlaví zraněného

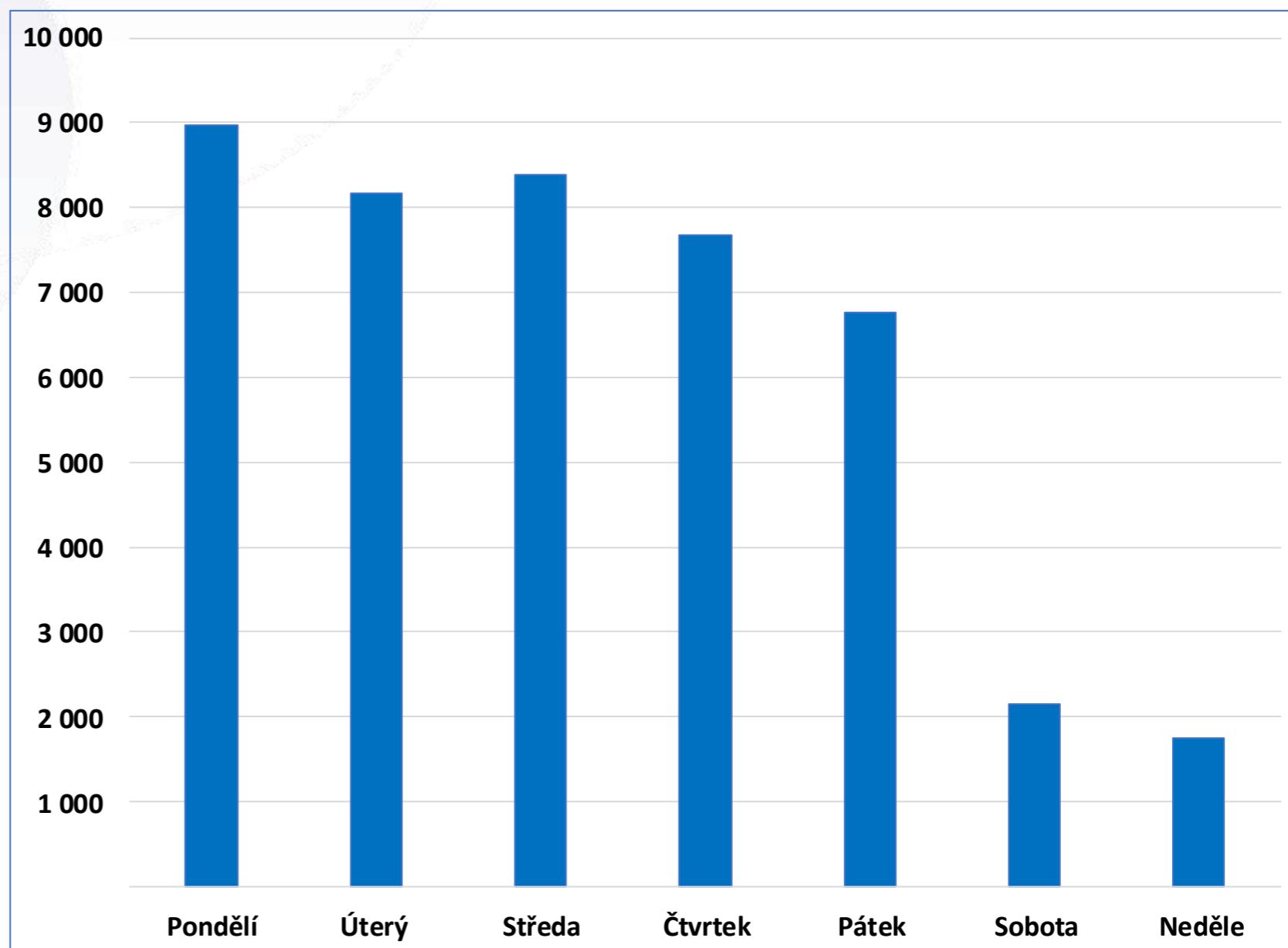
Pohlaví zraněného	Druhy pracovních úrazů			Celkem
	Smrtelné	Závažné	Ostatní	
Muž	98	922	28 532	29 552
Žena	5	208	14 095	14 308
Celkový součet	103	1 130	42 627	43 860

Počet pracovních úrazů ve vztahu k věku úrazem postižených

Věk	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
	Smrtelné	Závažné	Smrtelné	Závažné	Smrtelné	Závažné
15 až 20 let	0	22	5	20	1	31
21 až 30 let	12	166	13	153	13	139
31 až 40 let	21	245	13	208	20	176
41 až 50 let	21	343	25	293	21	298
51 až 60 let	38	364	25	327	32	324
61 a více let	11	169	15	137	18	162
Celkový součet	103	1 309	96	1 138	103	1 130

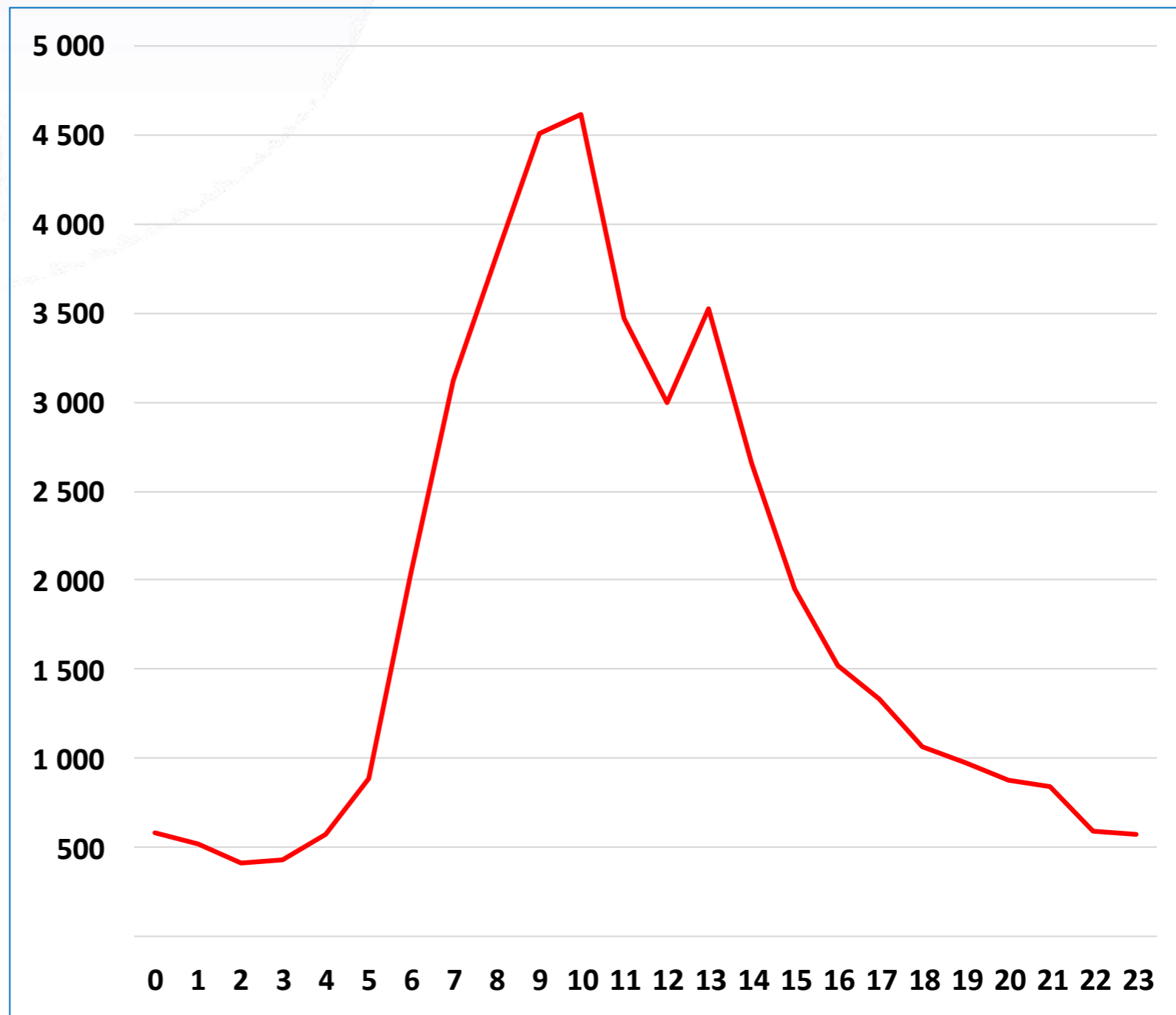
Počet pracovních úrazů v roce 2018 podle jednotlivých dnů v týdnu

Den v týdnu	Počet úrazů
Pondělí	8 969
Úterý	8 174
Středa	8 380
Čtvrtek	7 673
Pátek	6 773
Sobota	2 149
Neděle	1 742

Počet pracovních úrazů v roce 2018 podle hodiny vzniku úrazu

Hodina	Počet úrazů
0	582
1	518
2	414
3	424
4	569
5	886
6	2 019
7	3 121
8	3 817
9	4 511
10	4 620
11	3 475
12	3 000
13	3 528
14	2 659
15	1 948
16	1 517
17	1 333
18	1 060
19	975
20	878
21	841
22	590
23	575
Celkový součet	43 860

Povinnosti zadavatelů staveb

Zákon č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek BOZP

§3, odst. 1) zákona č. 309/2006 Sb.

Pojmy „zhotovitel, zadavatel stavby, staveniště“

Zaměstnavatel, který provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání (dále jen „**zhotovitel**“), pro jinou fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu (dále jen „**zadavatel stavby**“) na jejím pracovišti vymezeném dočasně k realizaci stavby (dále jen „**staveniště**“), zajistí v součinnosti se zadavatelem stavby vybavení pro bezpečný a zdraví neohrožující výkon práce.

Povinnosti zadavatelů staveb

Zákon č. 309/2006 Sb. ve znění posledních předpisů

Povinnost zadavatele stavby určit koordinátora (§ 14, odst. 1)

Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby povinen **písemně** určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce na staveništi.

Koordinátor podle věty první musí být určen **při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby, a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem, do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby.**

Činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.

Povinnosti zadavatelů staveb

Zákon č. 309/2006 Sb. ve znění posledních předpisů

Zpracování plánu BOZP na staveništi (§ 15, odst. 2)

Budou-li na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, **zadavatel stavby** zajistí, aby byl při **přípravě stavby zpracován plán** a aby byl při **realizaci stavby aktualizován. Plán zpracovává koordinátor.** Obsah a rozsah plánu stanoví příloha č. 6 k NV č. 591/2006 Sb..

Oznámení o zahájení prací (§ 15, odst.1)

Zadavatel stavby je povinen doručit oznámení o zahájení prací, oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa staveniště nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli v případech, kdy při realizaci stavby celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu,

Kontrolní činnost inspekce práce v oblasti BOZP a VTZ

NEJČASTĚJŠÍ KONTROLNÍ ZJIŠTĚNÍ:

- Chybně nebo nedostatečně vyhodnocené riziko pro pracovní činnost (nevyhledání rizik v rámci pracovních a technologických postupů).
- Neseznámení zaměstnanců s riziky ohrožujícími život a zdraví na pracovišti a chybějící či neúplné školení zaměstnanců z předpisů a návodů výrobce pro obsluhu zařízení.
- Špatný stav pracoviště (poškozené podlahy, nezajištěná místa s rizikem pádu, atd.).
- Chybějící revize, nedostatečné kontroly, zanedbaná údržba.
- Nebezpečné pracovní postupy tolerované zaměstnavatelem, nevhodná organizace práce.

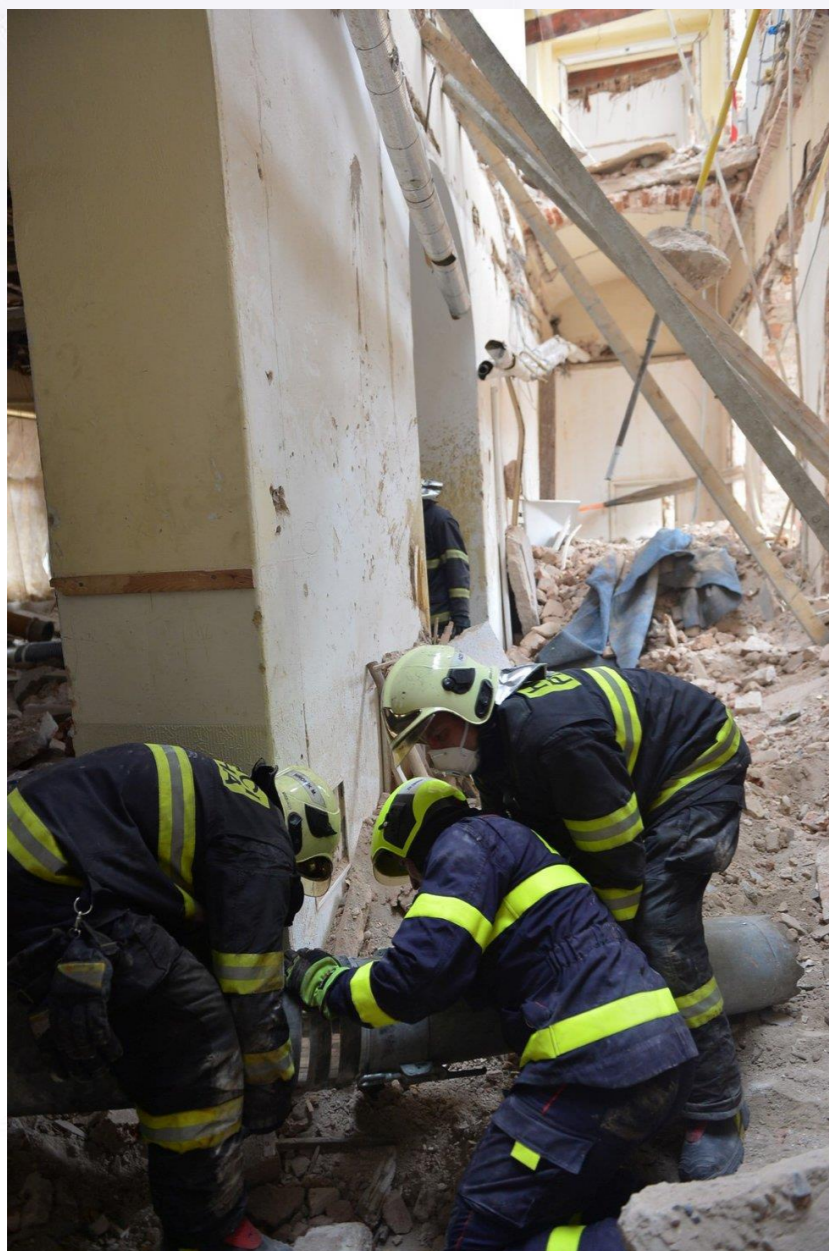
Rekonstrukce mostu - Vilémov

v cca 14:40 hod. dne 04.09.2014
Celkový počet zraněných – 6
z toho smrtelně – 4

Mimořádná událost – rekonstrukce budovy UMPRUM v ulici Mikulandské 6, Praha 1

Zadavatel stavby:

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Zhotovitel:

METROSTAV a.s.

Dne 17.7. 2018 ohlásil magistrát HMP OIP pro Hlavní město Prahu mimořádnou událost v ulici Mikulandská. Na místo byl vyslán inspektor OIP a prověřil situaci se zjištěním, že nelze provést kontrolu na místě.

Následně byly zahájeny kontroly u zhotovitele stavby, zadavatele a koordinátora BOZP na staveništi, které jsou ukončeny.

Děkuji za pozornost